

NYHETSBREV

www.ffkf.no

Foto: Stig Sæthre

Anette G. Guldahl Velkommen

For akkurat 1 år siden var ffkf på vei til studietur i Bosnia. Vi ønsket å gi kommunene en unik mulighet til å forstå krigens konsekvenser i Europa. Vi hadde mange samtaler om hvordan verdenssamfunnet stod på sidelinjen uten å gripe inn for å stanse krig og drap på sivile. Dessverre ser vi de samme mønstrene gjenta seg i dag, særlig med de pågående krigene i Midt Østen og Ukraina.

Krigen i Ukraina påvirker oss direkte, vi bosetter flere flyktninger enn noen gang, og dette endrer både rammene vi jobber under og vår rolle.

Da Tømm Kristiansen var på konferansen vår for 2 år siden snakket han om «de glemte flyktingene», de Dagsrevyen har sluttet å snakke om. Tømm snakket om oss, som bekjemper rasisme - varmt og praktisk hver dag, og når noen krever vern om de norske verdier i samfunnet - så er det oss han snakket om - fordi vi hjelper folk der de er.

Årets konferanse har tittelen fra skreddersøm til samlebånd? Endring tillitt og etikk. Dette er temaer som reflekterer den virkeligheten mange av dere står i, og det er noe kommunene selv har meldt inn som viktig å diskutere.

Vi har valgt å legge konferansen til Larvik og dette deilige hotellet fordi dere fortjener litt luksus i kommunehverdagen, dere gjør en utrolig bra jobb, bosetter til alle døgnets tider, skriver vedtak og IP-planer og bistår mange ut i jobb og utdanning. Jeg ønsker dere to fine dager her i Larvik.

Spesialutgave ffkf-konferansen 2024

----- REDAKTØREN

Nyhetsbrevet er dedikert til ffkf-konferansen 2024, og gir ett innblikk i de tema og diskusjoner som pågikk der.

Konferansen tok for seg faglige utfordringer som følger med endringer i lover og regler, samt den politiske stemningen rundt flyktningarbeid.

Nær 200 deltakere tilbrakte 2 dager i Larvik for å utforske hvordan disse endringene påvirker tillit og etikk i vår arbeidshverdag og hvordan vi kan navigere i dette landskapet.

Tusen takk til foredragsholdere, kafeverter, bordverter, deltakere, landsstyret og arbeidsutvalget som bidro til gode refleksjoner og diskusjoner og en særlig takk til Marte Nogva Morstøl i ffkf-Vestlandet for iherdig referatføring.

God lesning!

Foto: Stig Sæthre

Libe Rieber-Mohn

Bosetting 2024 -2025

Libe Rieber-Mohn, direktør for IMDI, takket for innsatsen i bosettingen av nesten 100 000 flyktninger, spesielt fra Ukraina.

Bak det store busettingstallet ligger det mye arbeid, kunnskap og erfaringer.

Det er store forskjeller mellom kommuner, derfor er det viktig å kunne dele erfaring og kunnskap på tvers av kommunane slik som ffkf fasiliterer for, poengerte hun.

Rieber-Mohn fremhevet også behovet for kvalitet både midlertidig og langsiktig integrering.

Det er et stort trykk og fokus på å få ukrainere raskt ut i arbeid som skal balanseres opp mot integrering på sikt. Dette er en krevende øvelse særlig i en situasjon med mange nyansatte og hyppige lovverks endringer.

Ankomstallene for 2025 er usikre men integreringsarbeidet vil fortsette kreve mye av felleskapet som i 2024 der resultatene til kommunene er imponerende.

Foto: Stig Sæthre

Morten Jentoft

Ukraina: kampen om historien

Foto: Stig Sæthre

Morten Jentoft, journalist og forfatter fra NRK, ga en grundig oversikt over situasjonen i Ukraina.

Jentoft fokuserte på de historiske perspektivene og mulige utfall av krigen,

og understreket betydningen av å forstå krigens dynamikk og dens konsekvenser.

Jentoft diskuterte også dehumaniseringen av motstandere i krig, noe som gjør det vanskeligere å oppnå fred og forsoning.

Han påpekte at krigen har ført til store ødeleggelser og menneskelige lidelser, og at det er viktig å forstå den komplekse virkeligheten flyktninger står overfor.

Gjennom sitt innlegg oppfordret Jentoft deltakerne til å løfte blikket fra de daglige utfordringene i kommunehverdagen og se på det større bildet.

Han fremhevet behovet for å forstå de ulike narrativene som eksisterer i konflikten. Krigen om historien er like viktig som krigen på slagmarken, sa Jentoft og viste til hvordan

og hvordan disse påvirker både flyktninger og de som jobber med integrering.

Dette perspektivet er avgjørende for å kunne tilby bedre støtte og løsninger for de som er berørt av krigen.

Foto: Stig Sæthre

Pål Nesse

Flyktningarbeid: rettigheter, plikter og kvalitet

Pål Nesse, seniorrådgiver i Flyktninghjelpen understreket at flyktningarbeid må bygge på universelle og individuelle rettigheter, samt statenes plikt til å verne og fremme disse rettighetene.

Nesse påpekte at det er en mangel politisk vilje til å løse konflikter i opprinnelseslandene, noe som fører til økt antall flyktninger. Han oppfordret til å fremme internasjonale forpliktelser til menneskerettighetene og arbeide for politiske løsninger som kan redusere og stanse konflikter, og dermed minske behovet for flukt.

Samtidig understreket Nesse viktigheten av å opprettholde håp og muligheter i nærområdene til flyktningene. Dette innebærer å bidra til at flyktninger kan få trygghet der de er, og å skape håp og muligheter for en bedre fremtid.

Nesse diskuterte også viktigheten av en god returpolitikk, som legger til rette for at de som må eller ønsker å reise hjem, kan gjøre det på en trygg måte.

Nesse nevnte at internasjonal returpolitikk bør inkludere muligheten for å komme tilbake, noe som kan fungere som en sikkerhetsventil for flyktninger.

Nesse understreket behovet for å sikre god kvalitet i flyktningarbeidet, spesielt når det gjelder arbeidsrettede tiltak og individuell tilrettelegging. Han påpekte at det er viktig å levere på tilgjengelighet, forutsigbarhet, samordning og matching for å sikre at flyktninger får den støtten de trenger særlig flyktninger med helseproblemer. Nesse påpekte at flyktninger ofte har større helseutfordringer enn arbeidsinnvandrere, og at det er viktig å ha kunnskap om og ta hensyn til dette i arbeidet.

Gjennom sitt innlegg oppfordret Nesse deltakerne til å fortsette å arbeide for å forbedre flyktningarbeidet i Norge, med fokus på å opprettholde håp, sikre politiske løsninger, og levere høy kvalitet i alle aspekter av arbeidet.

www.flyktninghjelpen.no

Camilla G. Cooper

Tillit, krig og krigens regler

Camilla Cooper, professor i krigens folkerett ved Forsvarets høyskole, fokuserte på folkerettens rolle i krig og konflikt, og hvordan disse reglene er avgjørende for å opprettholde humanitet.

Cooper forklarte at folkeretten er et system der rett går over makt, og at forholdet mellom stater reguleres gjennom traktater. Hun understreket at legitimitet er viktigere enn risikoen for straff, og at stater ønsker å fremstå som at de følger reglene, selv om mange regler brytes.

Cooper fremhevet også utfordringene med å følge folkeretten i moderne konflikter, der partene ofte dehumaniserer hverandre, og der krig føres i overbefolkede og lukkede områder. Dette gjør det vanskeligere å skille mellom sivile og militære mål og å jobbe for fred og forsoning.

Hun oppfordret likevel til å arbeide hardere for å opprettholde folkerettens prinsipper for å beskytte sivile og redusere lidelser både på kort og på lang sikt.

Foto: Stig Sæthre

Eva Joly

Solidariteten smuldrer hen

Foto: Stig Sæthre

Eva Joly, advokat og tidligere europaparlamentsmedlem, leverte et kraftig budskap som kritiserte endringer i Norges bistands- og flyktning-, samt sikkerhets- og miljøpolitikk.

Hun diskuterte Norges rolle i verden og behovet for

solidaritet og understreket viktigheten av å være kritisk og stille spørsmål ved nasjonale prioriteringer.

Joly påpekte at Norge har blitt mer selvopptatt og mindre solidarisk, og at dette påvirker landets internasjonale omdømme.

Norge, som tidligere var kjent for sin solidaritet og bistand, prioriterer nå i større grad egne interesser, sa Joly. Her er Norge på linje med flere andre stormakter som Tyskland, Storbritania og USA som ikke er eksempler å trakte etter.

Joly utfordret deltakerne til å tenke over hvordan Norge kan opprettholde sitt rykte som en pålitelig og rettferdig aktør på den internasjonale scenen som er dominert av høyrepopulisme samtidig som vi tar ansvar for å hjelpe de mest sårbare, som flyktningene som er blitt de nye syndebukkene for alt som går galt.

Joly sitt innlegg var en viktig påminnelse om de etiske og moralske forpliktelsene som følger med Norges posisjon og ressurser.

Foto: Stig Sæthre

Hanne Kavli

Integrering i usikre tider og flyktningers tillitt til myndighetene

Hanne Kavli, direktør i FAFO presenterte data og innsikter om integreringsarbeidet i Norge, basert på flere forskningsrapporter.

Kavli fremhevet viktigheten av å tilpasse tjenestene til den enkelte flyktnings behov og forutsetninger. Dette inkluderer å tilby skreddersydde løsninger som tar hensyn til flyktingenes bakgrunn, kompetanse og helse. Kavli påpekte at individuell tilrettelegging er avgjørende for å sikre at flyktinger får den støtten de trenger for å kunne delta aktivt i samfunnet.

Kavli diskuterte også hvordan kommuner med ulik erfaring og ressurser håndterer integreringsarbeidet,

og hvordan arbeidsmarkedssituasjonen lokalt påvirker mulighetene for flyktinger.

Kavli understreket at tillit er en grunnleggende faktor for vellykket integrering. Flyktinger må ha tillit til de offentlige tjenestene de møter, og denne tilliten bygges gjennom åpenhet, forutsigbarhet og respektfull behandling.

Hun påpekte at flyktinger ofte har høyere tillit til de flyktingbaserte tjenestene i Norge enn til tilsvarende tjenester i hjemlandet, og at det er viktig å styrke denne tilliten på flere områder.

FAFOs rapporter og webinarer finner du på www.faf.no

Oppsummering av konferansetema:

Skreddersøm: Viktigheten av å tilpasse tjenester til den enkelte flyktnings behov, helse og kompetanse var gjentakende og ble fremhevet som avgjørende for å sikre at flyktinger får den støtten de trenger for å kunne delta aktivt i samfunnet.

Endring: Krigen i Ukraina og den økte bosettingen av flyktinger har endret rammene for integreringsarbeidet. Kommunene må tilpasse seg raskt skiftende forhold og nye utfordringer, som forskjellsbehandling mellom folk fra ulike land og behovet for både midlertidige og langsiktige løsninger.

Tillit: Tillit ble fremhevet som en grunnleggende faktor for integrering. Flyktinger må ha tillit til de offentlige tjenestene de møter, og politikere må ha tillitt til faglige råd.

Etikk: hvordan man kan sikre rettferdig behandling av alle flyktinger, uavhengig av deres bakgrunn, og hvordan man kan balansere mellom å tilby skreddersydde løsninger og å håndtere større grupper effektivt, var et gjentakende tema.

Foto: Stig Sæthre

Kafedialog 1/ Inger Hjortland

Skreddersøm - Hvordan kan vi tilrettelegge for individuell kvalifisering?

Innledning: I denne dialogcafeen drøftet gruppene drøfte ulike påstander og problemstillinger knyttet til norskopplæring, konsekvenser av fastsatte norskmål og funksjonell norsk i arbeid- og samfunnsliv. Innleder var Inger Hjortland fra Larvik Læringscenter.

Spørsmål: Tenk deg at du skulle organisere ett introduksjonsprogram på seks måneder, utan andre føringar. Hva skulle dette inneholde?

Gruppene diskuterte ulike elementer som arbeidspraksis med målrettet språklæring, bransjekurs, karriererettleiing, intensiv norskopplæring, kulturforståelse, og foreldrerettleiing. Noen grupper foreslo også valfrie elementer og integreringsoppgaver. Det ble også nevnt at arbeidspraksis bør inneholde målrettet språklæring og oppfølging av språklærer, og at bransjekurs bør tilpasses lokalt arbeidsliv.

Spørsmål: Kva skal til for å få flyktningar ut i arbeid? Korleis sjonglera ein å ha introduksjonsdeltakarane under ulike lovverk i same gruppe? Kva handlingsrom har vi får å bruke skjønn?

Viktigheten av språk og praksis, samarbeid mellom aktører som NAV og næringslivet, og fokus på den medbrakte kompetansen til flyktningene ble fremhevet. Det ble også diskutert utfordringer med bruk av skjønn og behovet for klare retningslinjer. Samarbeid mellom ulike aktører og definering av ansvar og roller ble sett på som viktig for å få flyktninger ut i arbeid.

Påstand: «Norsk målet ødelegger for en hurtig vei ut i jobb.»

Lærer og rådgiver kan ha ulike oppfatninger av målet med intro, hvilke problemstillinger kan oppstå og hvilke løsninger kan man enes om. Det ble diskutert at norskmål kan være forstyrrende, og at opplæring på arbeidsplassen på morsmål først kan være nyttig. Fleksibilitet fra lærere og rådgivere, samt fokus på arbeid før høyere studier, ble foreslått som løsninger. Det ble også nevnt at norskundervisning bør tilbys på andre tider enn bare 8-16, og at arbeid bør prioriteres over høyere studier.

Foto: Stig Sæthre

Kafedialog 2/Anne Marie Fredriksen og Ellen Johansen

Samlebånd - Hvordan løser kommunene loven med kort programtid?

Innledning: Hvordan kan kommunene organisere introduksjonsprogrammet når det skal arbeidsrettes fra 4 mnd. Tønsberg ved Anne-Marie Fredriksen og Hammerfest ved Ellen Johansen har valgt 2 ulike løsninger og innledet til diskusjon.

Problemstilling: Hva gjør det med kvaliteten og integriteten i arbeidet når vi jobber etter samlebåndmetoden?

Det ble diskutert at individfokus kan bli borte, arbeidsmengden kan bli overveldende, og at det kan føre til stress. Samtidig kan samlebåndsmetoden føre til mer likhet i tilbudet og bedre samarbeid på tvers av tjenester. Det ble også nevnt at samlebåndsmetoden kan føre til bedre dialog mellom deltakerne og mer homogene grupper i norskopplæringen.

Problemstilling: Tenk deg at du skulle organisere et introduksjonsprogram på 6 mnd uten andre føringer. Hva skulle dette programmet inneholdt?

Forslag inkluderte norskopplæring før oppstart, yrkesnorsk, arbeidslivskurs, fysisk aktivitet, fokus på psykisk helse, jobbsøkerkurs, livsmestring, samfunnsfag, mindre administrasjon, og transportansvar for fylkeskommunen.

Det ble også foreslått at programmet bør inneholde gründerkurs og entreprenørkurs.

Spørsmål: Arbeidsrettet introduksjonsprogram i et integreringsperspektiv – hva med alt det andre integrering? I hvilken grad er det å kjenne deltakere nødvendig for å bidra god integrering?

Det er viktig å kartlegge deltaker og hele familien, og å kjenne deltakerne godt for å kunne veilede videre. Korte løp kan bidra til mindre kjennskap, og det er viktig å skape relasjoner og nettverk. Det ble også nevnt at integrering skjer utenfor flyktningtjenesten, og at det er viktig å kjenne ungdommen og de eldre.

Problemstilling: «De skal jo snart hjem» vs. Integreringslovens formål om varighet? Det ble diskutert om flyktninger egentlig skal hjem snart, og hvordan man kan balansere midlertidige og varige mål. Viktigheten av å gi referanser og langsiktige mål ble fremhevet, samt utfordringer med midlertidighet og arbeidsgiveres skepsis. Det ble også nevnt at loven ikke alltid holder tritt med virkeligheten, og at det er viktig å sørge for at alle som bor i Norge integreres godt i samfunnet.

Foto: Stig Sæthre

Strategier:

- *Ivaretagelse – som rutine på arbeidsplassen
- *Gjøre noe hyggelig sammen.
- *Leirbålet – ventilere i trygge rammer.
- *Veilede strukturert.
- *Godt arbeidsmiljø – gode arbeidsforhold.
- *Faste stillinger.
- *Prioritere pauser.
- *Unngå klagekor.
- *Ta ut alle overtid og ferie.

Kafedialog 3/ Valeria Markova

Hvem hjelper hjelperen?

Innledning: Valeria Markova fra RVTs innledet sesjonen om ivaretagelse av flyktningarbeidere som står i krevende jobbsituasjoner. Flyktningarbeidere er en heterogen gruppe arbeidstakere som jobber i et uforutsigbart felt med stadige opp og nedbemanninger, mange og kjappe lovendringer og ulike deltakeregrupper med sterke historier og ulike rettigheter og behov som krever en koordinert innsats fra flere instanser som ikke alltid er sitt ansvar bevisst. Hvordan bevarer vi vårt engasjement og faglighet over tid?

Spørsmål: Gode grep man gjør: hva gjør du/har du gjort for å ventilere, gode erfaringer?

Rutiner for debriefing, avviksmelding, trening, fleksibel arbeidstid, og kollegastøtte ble fremhevet som viktige tiltak. Det ble også nevnt at det er viktig å melde avvik og ha gode rutiner for ventilerings.

Spørsmål: Hvordan skille på jobb og hjem? Det ble foreslått å ikke legge flyktninger til som venner på Facebook, være tydelig på tilgjengelighet, og legge igjen PC og telefon på kontoret. Det ble også nevnt at det er viktig å være bevisst på egen rolle og sette grenser.

Spørsmål: Hva gjør man om man merker slitasjen blir for stor? (som leder, kollega) Trening, ærlighet med seg selv, dialog med ledelse, og tilrettelegging i en periode ble nevnt som viktige tiltak. Det ble også nevnt at det er viktig å være ærlig med seg selv og akseptere at man har ulike grenser for hva man kan tåle.

Spørsmål: Hva skal til for at jeg skal stå i jobben fram til pensjonist? Tillit, menneskelig involvering, gode grenser, kollegaer, fleksibel arbeidstid, meningsfull fritid, god helse, og frihet under ansvar ble fremhevet som viktige faktorer. Det ble også nevnt at det er viktig å ha aksept for tjenesten og være stolt av jobben.

Ulike signaler på at man blir oppbrukt/utbrent:

- * Fysiske symptomer: Kroppslig rastløshet, søvnproblemer, utmattelse
- * Kognitive symptomer: Nedsatt kreativitet, nedsatt konsentrasjonsevne og hukommelse, dissosiasjon – man distanserer seg fra mennesker og målgruppen
- * Følelsesmessige symptomer: Følelse av hjelpeløshet, frykt og bekymring, skyld, fornektelse, mangler lyst på intimitet med andre, mangler overskudd til sosiale aktiviteter.

Foto: Stig Sæthre

Kafedialog 4/ Cathrine Seierstad

Hvordan lykkes med inkludering i et mangfoldig arbeidsliv?

Innledning: Cathrine Seierstad fra Universitetet i Sørøst Norge innledet til dialog om hvordan vi kan lykkes med integrering i et mangfoldig arbeidsliv.

I denne dialogen delte vi erfaringer og diskuterte problemstillinger/løsninger ved mangfold, tilhørighet og inkludering i arbeidslivet.

Spørsmål: Hvordan selge inn mangfold til arbeidsgivere?

Mangfoldig rekruttering kan gi bedre kommunikasjon og innovasjon. Bruk av teknologi som Google Translate, brobygger mentorer, og kartlegging av kompetanse ble nevnt som tiltak.

Problemstilling: Hvordan nyttiggjøre seg av mangfold i egen arbeidshverdag?

Bruk av språkassistenter, kulturtolker, og språklos ble nevnt som nyttige tiltak. Det ble også diskutert viktigheten av en strategi for mangfold fra kommunens ledelse.

Spørsmål: Tilhørighet på arbeidsplassen - hva betyr det egentlig?

Trygghet for å være seg selv, relasjonsarbeid, trivsel, respekt, felles lunsj, og mentorordninger ble fremhevet som viktig.

NYHETSBREV

www.ffkf.no

@ffkf 2024 all rights reserved

faglig forum for kommunalt flyktningarbeid (ffkf)
Organisasjonsnummer 975556581
Leder: Anette Gordner Guldahl.
www.ffkf.no
Spørsmål til nyhetsbrev? sekretar@ffkf.no